

Srbija ima obavezu da do 2020. dostigne 27 odsto proizvodnje struje iz obnovljivih izvora energije, ali je isto tako plan da naša zemlja ugasi osam EPS-ovih termoblokova u elektranama na ugalj do 2024. godine.

Novim Zakonom o borbi protiv klimatskih promena Španija je odlučila da zatvori i poslednju elektranu na ugalj. U junu 2020. godine devet od 14 ovih elektrana biće zatvoreno, jer neispunjavaju evropske propise o velikim zagađivačima, a ostalih pet neće ostati posle 2030. najavio je državni sekretar za energetiku te zemlje Hoze Dominges.

Istim zakonom Španija se obavezala da će prestati da izdaje dozvole za istraživanja nafte i gasa. Ova odluka je doneta neposredno pošto se Madrid rekao da će raditi na potpuno obnovljivom sistemu proizvodnje struje.

I Srbija ima obavezu da do 2020. dostigne 27 odsto proizvodnje struje iz obnovljivih izvora energije, ali je isto tako plan da naša zemlja ugasi osam EPS-ovih termoblokova u elektranama na ugalj do 2024. godine, koji ne ispunjavaju ekološke uslove iz Direktive o velikim ložištima Evropske unije. Proizvodnja iz ovih elektrana biće nadoknađena gradnjom osam novih vetroparkova i dve elektrane na gas i ugalj. Struja iz ugašenih termoblokova trebalo bi da se nadoknadi proizvodnjom iz novih postrojenja. U planu je gradnja osam vetroelektrana, jedne kogenerativne elektrane u Pančevu i bloka B-3 u Termoelektrani „Kostolac B”.

Upitani da li zaista „zelena energija” može da bude zamena ugašenim termoblokovima u kojima se iz lignita dobije oko 70 odsto električne energije, u Savezu energetičara Srbije, naglašavaju da je Španija lep primer, ali nije ni blizu Srbije.

Naši strateški planovi su da 2030. proizvedemo oko 45.000 gigavat-časova električne energije i to 27.000 iz uglja, 15.000 iz hidro i drugih obnovljivih izvora i oko 2.500 iz gasa i nafte. Nema čarobnog rešenja kojim bi se navedeni odnos izvora u proizvodnji električne energije u Srbiji promenio, realno gledano, ne samo do 2030. nego i na duže. I to ne mogu bitno da promene ni novi, obnovljivi izvori, čak i ako se održe subvencije na račun svih potrošača električne energije.

Ako se posledice strukture naše energetske privrede ne uklapaju u planove globalnih promena, koji su takvi da ne uvažavaju našu realnu situaciju, neka nam ti „planeri” pomognu (na nesebičan način a ne kreditima), da brže dostignemo njihove planove. Ta pomoć je moguća kako u doniranju sredstava za obnovljive izvore tako i u čistoj električnoj energiji, poručuju u Savezu energetičara.

Sa naše strane, neophodan je promišljen i dosledan razvoj, u kome se neće smanjivati potrošnja prirodnog gasa prelaskom na ugalj, a da se onda u špicovima nedostatak električne energije nadoknađuje najskupljim uvozom, što je sada u fazi ozbiljnih priprema.

Srećko Đukić, stručnjak za međunarodne energetske prilike, objašnjava da je odluka Španije da zatvori termoelektrane nešto što čeka i Srbiju, kako zbog ekoloških razloga, tako i zbog pristupanja članstvu EU i dovođenja termoelektrana u prihvatljive ekološke okvire.

- Danas se o tome kod nas malo ili nimalo razmišlja. To potvrđuje i činjenica da se ne samo remontuju postojeće, nego da se grade i nove termoelektrane. Na primer u Kostolcu i to uprkos upozorenjima sa ekološke i evropske strane. Od blizu 7.500 megavata ukupno instalisanih kapaciteta za proizvodnju električne energije u Srbiji, u termoelektranama se proizvede čak 70 odsto struje (osam termoelektrana sa 25 blokova), a tek oko 30 odsto u 16 hidroelektrana. Ovi podaci pokazuju koliko smo zavisni od struje koja se dobija sagorevanjem uglja - kaže Đukić.

Srbija je, dodaje, elektroenergetski potpuno zavisna od termoelektrana i uglja. Biće potrebno mnogo ulaganja u naše termoelektrane da se one učine ekološki prihvatljivim, i da se smanji zavisnost od tog izvora struje.

Izvor: politika.rs